

angaaende de to Kreditforeninger for mindre Ejendomme paa Landet, i Almindelighed kaldet Husmandskreditforeningerne, gaar ud paa at forandre disse Love paa tre væsentlige Punkter. Først at forhøje Grænsen for Værdien af de Ejendomme, der kan modtages som Pant i Foreningerne, fra 10,000 Kr. til 12,000 Kr., dernæst at fastsætte, at Statskassen refunderer Omkostningerne ved Ejendommenes Taksation til Laaneffterretning, men dog kun for Ejendomme indtil 8,000 Kr.s Værdi, og naar Laanet effektueres, ellers ikke, samt endvidere derved, at Amortisationstiden udstrækkes fra 45 til 60 Aar. Folketinget har vedtaget Lovforslaget med de saaledes af Regeringen foreslaaede Ændringer og desuden vedtaget den Ændring, at der skal kunne ydes Laan i de paagældende Ejendomme indtil 55 pCt. af Vurderingssummen, medens der jo nu kun kan ydes Laan af indtil Halvdelen.

Det forekommer mig, at der er en Del, der taler for de af Regeringen foreslaaede Ændringer. Hvad angaar den førstnævnte, Forhøjelsen af Taksationsgrænsen fra 10,000 Kr. til 12,000 Kr., er det jo en Kendsgerning, at de Ejendomme, det her drejer sig om, er stegne ret stærkt i Værdi, særlig i de sidste Aar, ligesom det ogsaa er givet, at det er blevet meget dyrere at opføre Bygninger nu end tidligere, saa at de Ejendomme, der for nogle faa Aar siden havde en Værdi af 10,000 Kr., nok nu er gaaet op i en Pris af omkring 12,000 Kr. i Handel og Vandel. Og da Pengenes Købeevne sikkert har en nedgaaende Tendens, er der neppe Udsigt til Forandring i den Henseende, saa der vil komme en Tilbagegang, i alt Fald ikke i det lange Løb. Vil man her indvende, at Forhøjelsen medfører en Forøgelse af Statskassens Rentegaranti, saa kan dette vel siges. Men jeg vil da dertil bemærke, at samtidig bliver under alle Omstændigheder Statskassens Risiko mindre som Følge af, at Ejendomme mellem 10,000 og 12,000 Kr.s Værdi yder en større Betyggelse som Pantesikkerhed end de meget smaa Ejendomme, navnlig saadanne, hvor Bygningerne udgør en forholdsvis stor Del af Værdien, da en slig Ejendom, naar Bygningerne forringes i en større Grad, derved kan gaa meget langt ned i Værdi.

Jeg finder saaledes ikke nogen overvejende Betænelighed ved at gaa med til denne Ændring. Men der turde dog maaske være Anledning til at fremhæve, at der ikke bør fortsættes med saaledes at forhøje Grænsen efter nogle faa Aars Forløb, saa at Kreditforeningerne blot behøver at begære det, og det bliver da indrømmet.

Med Hensyn til det andet Punkt, Taksationsomkostningerne, er det jo for Tiden saaledes som af den højtærede Indenrigsminister udførligt udviklet, at Statskassen erstatter Halvdelen af disse Omkostninger. Jeg er ganske enig i den højtærede Indenrigsministers Opfattelse med Hensyn til dette Forhold. Det har sikkert ikke været rigtig vel overvejet, da man ved Finansloven for 1912—13 bestemte, at der fremtidig skulde kun refunderes Halvdelen af Taksationsomkostningerne. Der er ingen Tvivl om, at det under alle Omstændigheder strider mod Tanken i Loven af 1880, idet Bestemmelsen deri om, at der gives Ministeren Bemyndigelse til at give forskellige Begunstigelses til de paagældende Kreditforeninger, utvivlsomt maa forstaas som en Forpligtelse for Ministeren til at give saadanne, blandt andet Refusion af Taksationsomkostningerne i det hele, for saa vidt Laanene effektueres. Jeg vilde ogsaa anse det for meget heldigt at komme til en anden Ordning end den, der er den gældende i Øjeblikket, og jeg synes, at den, der er foreslaaet her, at Staten refunderer Halvdelen af alle Omkostningerne for Ejendomme indtil 8,000 Kr.s Værdi, men ellers ikke, kan være meget rimelig.

Hvad angaar Amortisationstidens Forlængelse fra 45 til 60 Aar, kan der jo meget let anføres adskilligt, der taler for den kortere Amortisationstid: at en Gæld helst bør afvikles saa hurtigt som muligt; men jeg tror, at det i Virkeligheden er mere teoretiske Betragtninger. Thi det gaar jo i Almindelighed saaledes til i Praksis, at saa snart der er gaaet nogle Aar, en Snes Aar, undertiden mindre, saa at der er amortiseret en Del af Laanet, optages der enten Tillægslaan eller nyt Laan, og dette forvolder kun forøgede Udgifter for vedkommende. Jeg ser derfor ikke, at der kan være nogen videre Betænelighed ved